

РЕШЕНИЕ

№ 6681

гр. София, 10.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 19.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **4554** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано на основание чл. 32, т. 3 от ГПК от пълномощник Е. К. - служител с юридическо образование срещу решение № 556/16.06.2021г. на Комисията за защита от дискриминация, АД НОС заседателен състав. Наведени са доводи за незаконосъобразност на оспореното решение, поради съществено нарушение на процесуалните правила, противоречие с материално правните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Посочва се, че Комисията неправилно е ангажирала отговорността на оспорвания, тъй като „Профи Кредит Мобайл“ ЕООД не е собственик на обекта, а използва този офис въз основа на наемно правоотношение. Същият е търговско помещение с площ от 40 кв.м., като за функционирането му не е необходимо извършването на допълнителни строително - монтажни работи. С оглед площта на обекта, същият не попада в приложното поле на чл. 5 от Наредба за изграждане на общодостъпна среда в [населено място], приета от Столичния общински съвет. Изтъква се, че наемодателят на имота е със степен на увреждане. Подробни съображения излага в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се отмяна на оспореното решение и присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът - Комисията за защита от дискриминация, чрез процесуалния си

представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Изтъква, че при издаване на оспореното решение не са допуснати нарушения на процесуалните правила и същото е постановено в съответствие с материалния закон. Решението е издадено от КЗДискр. съобразно правомощията ѝ по чл. 40, ал. 2 от ЗЗДискр. през призмата на дискриминация на хората с увреждания. Подробни съображения в тази насока излага и в депозираните по делото писмени бележки. Моли за отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство по преписка № 386/2020 г. е образувано въз основа на доклад за самосезиране с вх. № 12-11-1142/09.03.2020 г. и обективирания в Констативен протокол вх. № 12-11-2813/24.07.2019 г. резултати от извършена проверка на обект „Профи Кредит България“, находящ се на адрес: [населено място], [улица]. Преписката е образувана с разпореждане № 606/12.05.2020 г. на Председателя на КЗДискр. и с оглед изложените оплаквания за осъществено по-неблагоприятно третиране чрез изградена и поддържана архитектурна среда, недостъпна за хора с увреждания по смисъла на §1, т. 7 и т. 8 от ДР на ЗЗДискр. във връзка с по чл. 4, ал. 1 във връзка с чл. 5 по признак „увреждане“, преписката е разпределена на АД НОС заседателен състав. В доклада е посочено, че на 17.07.2019 г., на основание чл. 40, ал. 2 от ЗЗДискр., във връзка с чл. 53 от Закона за хората с увреждания и във връзка с заповед № 24/20.03.2018 г. на Председателя на КЗДискр., в рамките на Кампания „Достъпна България“ е съставен констативен протокол с вх. № 12-11-2813/24.07.2019 г. за извършена проверка на обект: „Профи кредит България“, офис, находящ се в [населено място], [улица]. Констатирано е, че на входа има стъпала и няма достъп за лица с увреждания. Към протокола са приложени снимки, надлежно приобщени като доказателство по преписката.

На основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЗДискр., с писмо изх. № 16-20-1240/11.09.2020 г. е предоставена възможност на „Профи кредит България“ ЕООД за предоставяне на становище и доказателства.

На 21.09.2020 г. е депозирано становище от „Профи Кредит България“ ЕООД, в което се посочва, че обектът се ползва от дружеството за осъществяване на дейността му - предоставяне на потребителски кредити, като на клиентите са осигурени редица възможности за достъп до услугите на дружеството, включително и по телефона и в удобно за кредитоискателя място в лична среща с Кредитен експерт. Изтъква се, че липсата на рампа пред обекта не възпрепятстват достъпа на хора с увреждания.

Изготвен е доклад-заключение, в което са обективирани фактическите установявания и е направено предложение за насрочване на открито заседание.

Преписката е разгледана на заседание, проведено на 05.04.2021 г., за което страните са били редовно и своевременно призовани, но не са се явили.

Въз основа на така проведеното административно производство е издадено оспореното решение, с което е установено, че „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД чрез неосигуряване на достъпна архитектурна среда на обект „Профи Кредит България“ офис Л., находящ се в [населено място], [улица] затруднява достъпа на лица с увреждания и с намалена подвижност до публични места, което е нарушение на чл. 5 от ЗЗДискр.; на основание чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. е наложена имуществена санкция в размер на 250 лева и на основание чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. е дадено

задължително предписание на търговското дружество да предприеме действия, с които да архитектурна достъпна среда за лица с увреждания или с намалена подвижност и да не нарушава разпоредбата на чл. 5 от ЗЗДискр.

При така установените факти, настоящия съдебен състав, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от надлежно легитимирано лице, адресат на оспореното решение, в срока по чл. 149 от АПК във връзка с чл. 68, ал. 1 от ЗЗДискр.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Решението е постановено от компетентен орган. Разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр. постановява, че „решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него”, което изискване в настоящия казус е изпълнено, като не е налице особено мнение на член от състава. С оглед на това, настоящият съдебен състав намира, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт - липса на компетентност по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК.

Оспореното решение е издадено и в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл. 65, т. 5 и чл. 66 от ЗЗДискр във връзка с чл. 59, ал. 2 АПК. Резултатът от производството пред КЗДискр. е писмено обективиран в решение № 408/21.04.2021 г. на КЗДискр., АД НОС заседателен състав, в което са посочени наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва.

При образуване на административното производство, не са били налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването на производството. На страната е гарантирано правото да се запознае със събраните по преписката материали на основание чл. 59, ал. 3 от ЗЗДискр, предоставена ѝ е възможност да изложи своите възражения, като и да предостави допустими, необходими и относими към спора доказателства. При проведеното проучване и при събиране на необходимите и относими доказателства органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти в съответствие с разпоредбите на чл. 35 и чл. 36, ал. 1 от АПК. Изложеното обуславя извод за липсата на съществени процесуални нарушения при изясняване на обективната истина, съответно спазени са основните принципи на процеса, гарантиращи равенството на страните в производството, тяхното активно участие, вкл. и при събирането на доказателства /чл. 8, чл. 34 и следващите от АПК/.

Оспореното решение съответства и на приложимите материално правни норми. Разпоредбата на чл. 5 от ЗЗДискр. определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Изискването за достъпност на архитектурната среда е въведено с чл. 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (ратифицирана със закон на 26.01.2012 г., ДВ, бр. 12 от 10.02.2012 г.). Държавите, ратифицирали конвенцията, са длъжни да предприемат мерки, които да идентифицират и премахват всякакви пречки и прегради пред достъпността по отношение на: а) сгради, пътища, транспортни и

всякакви други открити и закрити съоръжения, включително училища, жилищни постройки, здравни заведения и работни места; б) информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ.

Законът не дава дефиниция на понятието "публично място". При определяне на неговото съдържание обаче следва да се изхожда от целта на ЗЗдискр. и чл. 9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания. Съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Изложеното налага извод, че сградите, в които се предоставят обществени услуги могат да се определят като публично място.

Съгласно §1, т. 1 от ДР на Закона за хората с увреждания, "Хора с увреждания" са лица с физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, а съобразно т. 2 "Хора с трайни увреждания" са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто.

Съобразно чл. 53, ал. 1 от ЗХУ, хората с увреждания имат право на равен достъп до физическата среда на живеене, труд и отдих, лична мобилност, транспорт, информация и комуникации, включително до информационни и комуникационни системи и технологии, както и до всички останали удобства и услуги за обществено обслужване в урбанизираните територии, като съобразно ал. 2, т. 2 достъпът се осъществява чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, които се отнасят към сгради и съоръжения за обществено обслужване в изредените в разпоредбата области, сред които и търговията. Съобразно чл. 53, ал. 3 от ЗХУ правилата, нормите и нормативите (минималните стандарти) за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1, 2 и 3 се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, като съобразно чл. 55 от ЗХУ собствениците на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения по чл. 53, ал. 2, т. 1 и 2, собственост на физически и юридически лица също имат задължение за привеждането им в съответствие с наредбата по чл. 53, ал. 3. Това задължение произтича и от нормите на чл. 169, ал. 1 от ЗУТ.

Съобразно §1, т.2 от ДР на действащата към момента Наредба № РД-02-20-2/26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството (обн., ДВ, бр. 12 от 12.02.2021 г., в сила от 13.03.2021 г. и към момента на постановяване на оспореното решение), „дстъпна среда" е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания може да ползва свободно и самостоятелно, т.е съдържа идентични изисквания, като в т. 1 от § 1 на ДР на Наредбата са посочени лицата с намалена подвижност .

В тази връзка следва да се отбележи, че противно на изложеното в жалбата, към момента на постановяване на оспореното решение е налице действаща нормативна уредба, регламентираща стандартите за достъпност на архитектурната среда.

Адресат на установените във визираните норми правила са всички собственици и ползватели на обекти с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите. Осигуряването на достъпна среда при предлагане на публична услуга е задължение на предлагачия услугата. В противен случай хората с увреждания са неравно третирани от него.

В тази връзка, напълно неоснователно е наведеното възражение от „Профи Кредит България“ ЕООД, че търговското дружество не е адресат на задължението за създаване на достъпна архитектурна среда, тъй като не е собственик на обекта, а го използва въз основа на валидно наемно правоотношение и не го стопанисва под каквато и да била форма. Адресат на задължението за осигуряване на достъпна архитектурна среда за хората с увреждане са всички собственици, наематели и ползватели, които осъществяват експлоатация на обществени обекти. В тази насока е съдебната практика на ВАС (напр. решение №9544 от 28.06.2011 г., по адм. дело № 6588/2010 г., потвърдено с решение № 14229 от 18.11.2011 г. на 5-членен състав на ВАС).

Констативният протокол, приложен по делото, макар и съставен на основание отменения §6 от ПЗР на ЗИХУ, но в сила към момента на неговото съставяне, има характера на официален документ и се ползва с материална доказателствена сила, съгласно чл. 179, ал. 1 от ГПК. Този документ установяващ нарушението по чл. 5 от ЗЗДискр. не бе оспорен в срока по чл. 193, ал. 1 от ГПК, поради което следва да се счита за доказан факта, че в процесния обект не са били осигурени приспособления и условия за осигуряване на достъп на лица с увреждания.

В заключение, следва да се отбележи неотносимостта на изложените от пълномощника на оспорващия възражения, и на клиентите са предоставени редица възможности за достъп до самата услуга. Предоставянето на услуги по телефона или по електронен път не освобождава доставчика на публични услуги от нормативно установеното му задължение да поддържа достъпна архитектурна среда в ползваните от него помещения за предоставяне на тези услуги.

Предвид горното, като не е осигурил достъпна среда за лица с увреждания и затруднена двигателна подвижност, оспорващият е допуснал неравно третиране по отношение на тези лица, с което е извършил нарушение на чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.

Разпоредбата на чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. установява като правомощие на КЗДискр. да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на оспорващия, поради което за разлика от препоръките по т. 6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното за наличието на задължение за оспорващия да създаде и поддържа достъпна архитектурна среда за хората с увреждания, настоящият съдебен състав намира, че дадените задължителни предписания спрямо установените факти съответстват на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Ето защо, решението на КЗДискр. в тази му част е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

С оглед констатираното нарушение на чл. 5 от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл. 4, ал. 1 от същия закон, на основание чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. е ангажирана административно наказателната отговорност на „Профи Кредит България“ ЕООД. Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗДискр. Ето защо, административният орган следва да изложи мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда, то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. В случая, административният орган е изложил мотиви защо определя санкция към законоустановения минимум. Ето защо и в тази си част оспореното решение следва да бъде потвърдено.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира оспореното решение на КЗДискр. за законосъобразно, като издадено от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, в предвидената от закона форма и постановено при спазване на процесуалните правила и релевантните материално правни норми и при липса на основания за отмяната му.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 от АПК, правото на разноски за производството е възникнало за ответника, на който следва да се присъдят разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение в размер, определен по правилата на чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ.

Предвид изложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано на основание чл. 32, т. 3 от ГПК от пълномощник Е. К. - служител с юридическо образование срещу решение № 556/16.06.2021г. на Комисията за защита от дискриминация, АД НОС заседателен състав.

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано на основание чл. 32, т. 3 от ГПК от пълномощник Е. К. - служител с юридическо образование да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноски по делото в размер на 100 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: